

باسمہ تعالیٰ

ساعت شروع: 10 صبح به افق تهران	رشنہی ریاضی فیزیک	سوالات امتحان نهایی درس: هندسه ۳
تعداد صفحه: 2	تاریخ امتحان: 26 / 3 / 1399	پایه: دوازدهم
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان و داوطلبان آزاد خارج از کشور در نوبت خرداد ماه سال 1399

ردیف	سوالات	نمره

1	در جاهای خالی عبارت ریاضی مناسب قرار دهید. (الف) اگر ماتریس A فقط از یک سطر تشکیل شده باشد (فقط دارای یک سطر باشد) آن را یک ماتریس می نامیم. (ب) در حالتی که صفحه P بر محور سطح مخروطی (L) عمود باشد و از رأس آن عبور کند، شکل حاصل یک خواهد بود (ج) در صورتی که خروج از مرکز بیضی برابر باشد، بیضی تبدیل به یک دایره می شود. (د) اگر دو بردار مانند $\vec{a}$ و $\vec{b}$ باشند، آنگاه یکی از آنها مضرب دیگری است.	1
1	درستی یا نادرستی گزاره های زیر را معلوم کنید. (الف) ماتریس مربعی که تمام درایه های غیر واقع بر قطر اصلی آن صفر باشند، ماتریس اسکالر نامیده می شود. (ب) مکان هندسی مرکزهای همه دایره هایی با شعاع ثابت r که بر خط d در صفحه مماس اند، دو خط به موازات d و به فاصله r از d است. (ج) نقطه $(-2, -1, 0)$ روی صفحه yOZ قرار دارد. (د) برای هر دو بردار $\vec{a}$ و $\vec{b}$، نامساوی $\vec{a} \cdot \vec{b} \geq \vec{a} \vec{b}$ برقرار است.	2
1/25	اگر $A = \begin{bmatrix} 4 & 2 \\ b & -1 \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 2 & a \end{bmatrix}$ ماتریس $A \times B$ ماتریس قطری باشد. در این صورت حاصل $A A$ را بیابید.	3
075	دستگاه معادلات خطی تشکیل دهید که ماتریس ضرایب دستگاه بوده و معلومات آن باشد و سپس جواب دستگاه را با استفاده از A^{-1} بیابید.	4
1/5	دستگاه معادلات خطی تشکیل دهید که ماتریس ضرایب دستگاه بوده و معلومات آن باشد و سپس جواب دستگاه را با استفاده از A^{-1} بیابید.	5
1/5	معادله دایره ای را بنویسید که مرکز آن بوده و روی خط به معادله $x + y = 2\sqrt{2}$ وتری به طول $2\sqrt{2}$ جدا کند.	6
1	وضعیت دو دایره $x^2 + y^2 = 4$ و $x^2 + y^2 - 2x = 4$ را نسبت به هم مشخص کنید.	7
« ادامه سوالات در صفحه دوم »		

با سمهه تعالی

ساعت شروع: 10 صبح به افق تهران	مدت امتحان: 135 دقیقه	رشته‌ی ریاضی فیزیک	سوالات امتحان نهایی درس: هندسه ۳
تعداد صفحه: 2	تاریخ امتحان: 26 / 3 / 1399	پایه: دوازدهم	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان و داوطلبان آزاد خارج از کشور در نوبت خرداد ماه سال 1399	

ردیف	سوالات	نمره
8	در یک بیضی خروج از مرکز برابر $\frac{4}{5}$ و اندازه قطر بزرگ بیضی برابر 20 است. طول قطر کوچک بیضی و اندازه کانونی آن را بیابید.	1/5
9	در شکل مقابل نقطه M روی بیضی و کانون های F و F' مشخص شده اند. خط d را به گونه ای رسم کنید که در نقطه M بر بیضی مماس باشد و سپس از نقطه F' خطی موازی با MF رسم کنید تا خط d را در نقطه ای مانند $NF' = MF'$ قطع کند. ثابت کنید N	1/25
10	سهمی $x^2 + 4x - 2y = 0$ مفروض است. مختصات رأس و کانون سهمی را یافته و مختصات نقطه برخورد سهمی و محورهای مختصات را بیابید.	2
11	نمودار مربوط به معادلات $\begin{cases} y = 0 \\ z = 0 \end{cases}$ چه شکلی است و چه ارتباطی با نمودار معادله $y = 0$ دارد؟ چرا؟	1
12	اگر $r = \frac{-1}{2}$ و $\vec{b} = -6\vec{j} + 8\vec{k}$ و $\vec{a} = (\sqrt{8}, 2, 4)$ (الف) طول بردار $r\vec{b}$ را مشخص کنید. (ب) بردار $r\vec{a} + \vec{b}$ را بیابید.	1/5
13	زاویه بین دو بردار $(2, -1, -2)$ و $(0, -1, -1)$ را به دست آورید.	1/25
14	ثابت کنید دو بردار غیر صفر $\vec{a}$ و $\vec{b}$ با هم موازی هستند اگر و فقط اگر $\vec{a} \times \vec{b} = \vec{0}$.	1/25
15	بردارهای $(-4, 3, -5)$ و $(1, -1, 1)$ را در نظر بگیرید. (الف) تصویر قائم $\vec{a}$ بر امتداد $\vec{b}$ را به دست آورید. (ب) برداری عمود بر دو بردار $\vec{a}$ و $\vec{b}$ بنویسید. (ج) مساحت مثلث پدید آمده توسط بردارهای $\vec{a}$ و $\vec{b}$ را بیابید.	2/25
	"موفق باشید"	20 جمع نمره

مقدمة في حساب المحددات

1- الف) ملخص

الثانية

$$A \times B = \begin{bmatrix} r & s \\ b & -1 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} r & -1 \\ r & a \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} rr & -r+s \\ rb-r & -b-a \end{bmatrix}$$

برهان ملخص

$$-r+s=0 \Rightarrow s=r \Rightarrow a=1$$

$$rb-r=0 \Rightarrow rb=r \Rightarrow b=1$$

$$\text{أولاً} \rightarrow |A| = \begin{vmatrix} -1 & r & 0 \\ 0 & r & r \\ -r & r & 0 \end{vmatrix} \rightarrow |A| = (-1 \cdot 0 + 0 \cdot 0) - (0 \cdot 1 + 0 \cdot 0) = -1 \cdot 1 = -1$$

$$|IAI|A| = |-rA| = (-r)|A| = -1 \times (-1) = 1$$

$$AX=B \Rightarrow X=A^{-1}B$$

$$\begin{cases} rx - ry = 1 \\ rx + ry = 10 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = 1 \\ y = 1 \end{cases}$$

$$A' = \frac{1}{|A|} \begin{bmatrix} r & -b \\ -c & a \end{bmatrix} \rightarrow A' = \frac{1}{-1} \begin{bmatrix} r & 0 \\ -r & r \end{bmatrix} = \frac{1}{-1} \begin{bmatrix} r & 0 \\ -r & r \end{bmatrix}$$

$$X = \frac{1}{-1} \begin{bmatrix} r & 0 \\ -r & r \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 10 \end{bmatrix} = \frac{1}{-1} \begin{bmatrix} r+0 \\ -r+10 \end{bmatrix} = \frac{1}{-1} \begin{bmatrix} 0 \\ 10 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 10 \end{bmatrix} = \boxed{\begin{bmatrix} 0 \\ 10 \end{bmatrix}}$$

$$AB = \sqrt{r} \Rightarrow AH = BH \Rightarrow AH = BH = \sqrt{r}$$

$$OH = \frac{|1x0 + 1x1 - r|}{\sqrt{1^2 + 1^2}} \stackrel{(n+y-r=0)}{=} \text{أداة ملخص ازاحة} \rightarrow OH \approx 0.7$$

$$OH = \frac{1}{\sqrt{r}}$$

$$BO = \sqrt{OA^r + BA^r} = \sqrt{\left(\frac{1}{\sqrt{r}}\right)^r + (1)^r}$$

$$= \sqrt{\frac{1}{r} + 1} = \sqrt{\frac{1}{r}}$$

حل تخطي عرض مترافق، BO

$\therefore \text{لذلك} \Rightarrow (x-a)^r + (y-1)^r = \frac{a}{r}$

1) $x^r + y^r - rx - t = 0$

$$O\left(-\frac{x}{r}, \frac{y}{r}\right) = (1, 0)$$

$$r = \frac{1}{r} \sqrt{a^r + b^r - c} \rightarrow O\left(-\frac{a}{r}, -\frac{b}{r}\right)$$

$$r = \frac{1}{r} \sqrt{(-r)^r + 0 - (-t)} = \frac{1}{r} \sqrt{t + 1} = \frac{1}{r} \sqrt{2} = \frac{1}{r} \alpha \sqrt{2} = \sqrt{2}$$

2) $x^r + y^r = c \rightarrow O'(0, 0), r' = r$

$$d = OO' = \sqrt{(1-a)^r + (a-0)^r} = 1$$

$$r + r' = \sqrt{2} + r$$

$$r - r' = \sqrt{2} - r$$

$$\sqrt{2} - r < 1 < \sqrt{2} + r$$

موجة موجة

$$AA' = r_a = r_0 \rightarrow a = l_0$$

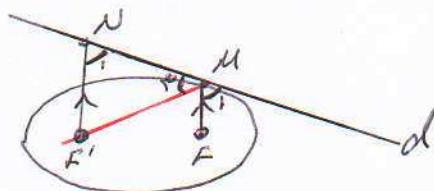
- 1

$$e = \frac{c}{a} = \frac{t}{l_0} \rightarrow \frac{t}{a} = \frac{c}{l_0} \rightarrow ac = tl_0 \rightarrow c = \lambda$$

$$FF' = rc = r \times \lambda = 18$$

$$a^r = b^r + c^r \Rightarrow a^r - c^r = b^r \Rightarrow l_{00} - t = b^r \Rightarrow b = 7$$

$$BB' = rb = r \times 7 = 14$$

$$NF' \parallel MF \quad \text{لذلك} \rightarrow \hat{N}_1 = \hat{M}_1$$

$\therefore \hat{N}_1 = \hat{M}_1$ (ذات الميل) $\hat{M}_1 = \hat{M}_p$ $\therefore NF' = MF'$

$$NF' = MF' \quad \text{و} \quad \omega$$

$$x^r + rx = ry \xrightarrow{+r} x^r + rx + r = ry + r \rightarrow (x+r)^r = r(y+r)$$

-1.

$$ra = r \Rightarrow a = \frac{1}{r}, \quad (-r, -r) \text{ و } : \text{ على المترافق، ينطبق}$$

$$\rightarrow r\vec{a} = r(-r, -r + \frac{1}{r}) = (-r, -\frac{1}{r})$$

$$\text{لما } y=0 \rightarrow (x+r)^r = r(0+r) = r \rightarrow x+r = \pm r \begin{cases} x=0 \rightarrow (0,0) \\ x=-2 \rightarrow (-2,0) \end{cases}$$

$$\text{لما } y=0 \rightarrow (0+r)^r = r(y+r) \rightarrow r = ry + r \rightarrow y=0 \rightarrow (0,0)$$

$$\left| \vec{y} \right| = \sqrt{0^2 + 0^2 + (-r)^2} = \sqrt{r^2} = r \quad \text{لما } y=0 \rightarrow \vec{y} = -r\vec{a} \quad -11$$

لذلك

$$r\vec{b} = -\frac{1}{r}(0, -r, 1) = (0, r, -1)$$

(c) - 12

$$\left| r\vec{b} \right| = \sqrt{0^2 + r^2 + (-1)^2} = \sqrt{0 + 1 + 1} = \sqrt{2} = \sqrt{2}$$

$$r\vec{a} = -\frac{1}{r}(\sqrt{2}, 1, 1) = -\frac{1}{r}(\sqrt{2}, 1, 1) = (-\sqrt{2}, -1, -1)$$

(c)

$$r\vec{a} + \vec{b} = (-\sqrt{2}, -1, -1) + (0, -r, 1) = (-\sqrt{2}, -1, -1)$$

$$\cos \theta = \frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{\|\vec{a}\| \|\vec{b}\|} = \frac{0 \times 1 - 1 \times (-1) - 1 \times (-1)}{\sqrt{0^2 + (-1)^2 + (1)^2} \sqrt{0^2 + (-1)^2 + (-1)^2}} = \frac{0 + 1 + 1}{\sqrt{2} \sqrt{2}} = \frac{2}{2\sqrt{2}} = \frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{1}{\sqrt{2}} \quad -13$$

$$\cos \theta = \frac{1}{\sqrt{2}} \rightarrow \theta = 45^\circ$$

$$\vec{a} \times \vec{b} = \vec{0} \Leftrightarrow \|\vec{a} \times \vec{b}\| = 0 \Leftrightarrow \|\vec{a}\| \|\vec{b}\| \sin \theta = 0 \Leftrightarrow \sin \theta = 0 \Leftrightarrow \theta = 0 \text{ or } \pi \quad -14$$

$$\Leftrightarrow \vec{a} \parallel \vec{b}$$

$$\vec{a}' = \underbrace{\frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{\|\vec{b}\|^2} \vec{b}}_{\vec{b} \neq \vec{0}} = \frac{-1 + 1 - 0}{(\sqrt{0^2 + (-1)^2 + 1^2})^2} = \frac{-1 + 1 - 0}{\sqrt{2}^2} = \frac{-1}{2} = -\frac{1}{2} \vec{b} \quad (\text{c}) - 15$$

$$\vec{a}' = r\vec{b} = -\frac{1}{2}(-1, 1, 1) = (-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}, -\frac{1}{2})$$

$$\vec{a} \times \vec{b} = \begin{vmatrix} i & j & k \\ -1 & 1 & -1 \\ 1 & -1 & 1 \end{vmatrix} = (1 - 1) \vec{i} - (-1 + 1) \vec{j} + (1 - 1) \vec{k} = -2\vec{i} - \vec{j} + \vec{k} \quad (\text{c})$$

$$S_\Delta = \frac{1}{r} \left| \vec{a} \times \vec{b} \right| = \frac{1}{r} \sqrt{(-2)^2 + (-1)^2 + 1^2} = \frac{1}{r} \sqrt{4 + 1 + 1} = \frac{\sqrt{6}}{r} \quad (\text{c})$$

14